

Bemærkninger til forslaget

Udsætningen af genmodificerede organismer i miljøet er en for vigtig sag til at blive afgjort efter en udemokratisk komitéprocedure. Det vil ske, når Europa-Kommissionens forslag til ændring af direktiv 90/220/EØF sandsynligvis vedtages. Den ændrede komitéprocedure kræver et kvalificeret flertal for at blokere for Kommissionens forslag, når dette forelægges for Rådet. Det betyder i praksis, at det kræver 62 stemmer ud af 87 at blokere for en godkendelse af Kommissionens forslag til markedsføring af gensplejtede afgrøder. I princippet kan 3 store lande derfor i Rådet bestemme, hvilke gensplejtede afgrøder der må dyrkes i alle 15 EU-lande.

Samtidig er forbrugernes højt besungne frie valg til at fravælge gensplejtede fødevarer en illusion. Med de nuværende EU-mærkningsregler i forordning om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser (Novel Food-forordningen) er det udelukkende de produkter, hvor GMO-ingredienser kan spores, der skal mærkes – ikke de GMO-produkter, hvor ingredienserne ikke kan eftervises. Det betyder, at størstedelen af de fødevarer, der indeholder GMO, ikke skal mærkes ifølge EU-reglerne.

Fødevarerministeren har den 19. september 2000 svaret Enhedslisten på spørgsmål S 3790 således: »Det er regeringens holdning, at forbrugerne bør informeres, når genteknologi er anvendt ved fødevarerproduktionen. Regeringen har derfor i sin henvendelse til kommissær David Byrne i november 1999 opfordret Kommissionen til at fremlægge en forbedret mærkningsstrategi gennem en ændring af Novel Foods-forordningens mærkningsbestemmelser.

Målet er gennem effektiv mærkning at give forbrugere et reelt valg mellem traditionelle fødevarer og fødevarer, der er fremstillet ved genteknologi. Forbrugere bør således informeres, når genteknologi er anvendt ved fremstilling af fødevarer, uanset om der kan måles DNA eller protein fra genmodifikationen i produkterne.«

Efter forslagsstillernes opfattelse er forbrugernes manglende valgfrihed i sig selv tilstrækkelig begrundelse for at opretholde det eksisterende moratorium,

også efter en vedtagelse af ændring af direktiv 90/220/EØF.

Fødevarerministeren anbefaler endvidere i sit svar af 21. august 2000 på spørgsmål S 3523, »at danske forbrugere, som ud over de muligheder, der er fastlagt med mærkningsreglerne, ønsker at undgå gensplejtede fødevarer, kan vælge økologiske produkter, eller basisfødevarer, der består af så få ingredienser som muligt. Forbrugere kan også helt fravælge produkter med indhold af soja- eller majsberede ingredienser eller rapsolie.«

Der er dog det store »men« i anbefalingen af økologiske landbrugsprodukter som GMO-frie, at såvel den økologiske produktion som anden GMO-fri landbrugsproduktion vil komme i overhængende fare for at blive inficeret med modificerede gener, så snart det bliver praksis at dyrke gensplejtede afgrøder på danske marker. Specielt eftersom der ikke gælder nogen form for afstandskrav mellem GMO-afgrøder og andre afgrøder. Mest udsatte for forurening med GMO-pollen er de afgrøder, der er vind- og insektbestøvede som f.eks. raps, rug og kløver.

Endvidere kan man ikke, som ministeren anbefaler, fravælge soja helt ved at kigge på ingredienslisten, da soja kan »gemme« sig under betegnelsen lecithin (tilsætningsstof).

Region Toscana i Italien er gået foran og har forbudt handel med 4 sorter af GMO-majs, som er gensplejset til at producere gift, der dræber insektet majsboeren. Denne form for gensplejning giver risiko for at gøre disse insekter helt resistente over for giften. Det er især problematisk, fordi der er tale om en gift, som findes i naturen, og som er med til at regulere bestanden af majsborer på naturlig vis. Derfor bør Danmark støtte den italienske suspension af handelen med genetisk modificeret majs ved at indføre et tilsvarende forbud. Forslagsstillernes sidste beslutningspunkt, der kræver at suspendere al handel med og anvendelse af genetisk modificeret majs, bygger på den forudsætning, at øvrige genetisk modificerede majssorter ud over de 4 sorter, Region Toscana har forbudt, i forvejen ikke må omsættes i Danmark.